

สถานการณ์การแพร่ระบาดของตึกแตนในทวีปแอฟริกา ตะวันออกกลาง และเอเชียใต้

องค์การ FAO ได้ออกแถลงข้อมูลการแพร่ระบาดของตึกแตนทะเลทรายว่ามีการระบาดมากกว่าพันล้านตัวใน ๑๓ ประเทศ ได้แก่ เคนยา เอธิโอเปีย เจริเทรีย โซมาเลีย ซูดานใต้ อุกันดา จิบูตี เยเมนโอมาน ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน อินเดีย และปากีสถาน โดยการระบาดดังกล่าวเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ที่ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการขยายพันธุ์ของตึกแตน ซึ่งการแพร่ระบาดในครั้งนี้มีความเร็วและรุนแรงที่สุดในรอบ ๒๕ ปี

สำหรับฝูงตึกแตนทะเลทราย มีขนาดใหญ่ สร้างความเสียหายให้ผลผลิตการเกษตรอย่างรุนแรงและรวดเร็ว ซึ่งตึกแตนกัดกินพืชทุกประเภท โดยสามารถกัดกินผลิตผลทางการเกษตรได้มากเท่ากับการบริโภคอาหารของประชากรทั้งประเทศเคนยาในหนึ่งวัน ก่อให้เกิดปัญหาด้านความมั่นคงทางอาหารอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ เนื่องจากการแพร่ระบาดมีความรุนแรงและรวดเร็ว หากไม่สามารถหยุดการแพร่ระบาดได้เร็ววัน จะส่งร้ายแรงทั้งในมิติของความเสียหายของผลิตผลทางการเกษตร และการขาดแคลนอาหาร และมาตรการแพร่ระบาดไปยังประเทศต่าง ๆ อย่างไม่สามารถควบคุมได้จากการแพร่ระบาดที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงและรวดเร็ว

หน่วยงานภาครัฐของไทยจำเป็นต้องเฝ้าระวังเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดที่มีความเป็นไปได้ว่าจะมีการระบาดข้ามภูมิภาค โดยการเฝ้าระวังสถานการณ์การแพร่ระบาดอย่างใกล้ชิด และเตรียมความพร้อมในการยกระดับการตรวจสินค้าเกษตรที่ผ่านเข้า - ออก และตรวจแมลงศัตรูพืช ณ ด่านกักกันพืช ในทุกช่องทางเพื่อป้องกันไข่หรือตัวอ่อนของตึกแตนที่ปนเปื้อนมากับสินค้าเกษตร รวมถึงการวางแผนเตรียมการรองรับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ พืชที่อาจจะได้รับผลกระทบจากการระบาดของตึกแตนทะเลทราย ได้แก่ พืชที่จะเพาะปลูกและเก็บเกี่ยวในช่วงหน้าแล้ง โดยเฉพาะช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เมษายน อาทิ ข้าวนาปรัง อ้อยโรงงาน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ข้อคิดเห็น

แม้โอกาสที่ตึกแตนจะแพร่ระบาดเข้ามาถึงไทยมีน้อยมากเนื่องจากสภาพภูมิอากาศร้อนชื้นของไทยไม่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตและการตั้งรกรากของตึกแตนที่ชอบสภาพอากาศแห้งแล้งแบบทะเลทราย อีกทั้งกระแสลมตะวันออกเฉียงใต้พัดพาตึกแตนให้บินกลับไปทิศตะวันตกมากกว่าจะมาทางประเทศไทย อย่างไรก็ตาม เพื่อเฝ้าระวังไม่ให้เข้าแพร่ระบาดทำความเสียหายให้เกษตรกร กระทรวงฯ ควรจัดทำมาตรการเฝ้าระวังและวางแผน ทำการสำรวจเพื่อกำหนดแนวทางการป้องกันไว้ล่วงหน้า ด้วยการสำรวจแปลงพืชอาหารของตึกแตนทะเลทรายที่อยู่บริเวณชายแดนประเทศเพื่อนบ้านที่มีรายงานการระบาด เพื่อตรวจสอบชนิดของตึกแตน เพื่อนำมาจำแนกชนิดว่าเป็นตึกแตนทะเลทรายหรือไม่ หากเกิดกรณีพบในเขตประเทศไทย วิธีป้องกันกำจัดที่เหมาะสมเกษตรกรสามารถใช้ตาข่ายหรือสวิงจับตัวตึกแตนมาทำลายเพื่อป้องกันไม่ให้ตึกแตนผสมพันธุ์และวางไข่หรือนำมาบริโภคได้โดยทอดให้สุกได้เหมือนกับตึกแตนป่าทั้งกันได้เช่นกัน

กลุ่มความร่วมมือกับต่างประเทศ ๑

สำนักการเกษตรต่างประเทศ

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓